

Анонимизиран текст

C-420/20 - 1

Дело C-420/20

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

9 септември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Софийски районен съд (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

7 август 2020 г.

Подсъдим в наказателното производство:

HN

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

гр. София, 07.08.2020 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД [OMISSIS]:

[OMISSIS]

като разгледа [OMISSIS] **НОХД № 6459** по описа на съда за **2020 год.**, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред Софийски районен съд /СРС/ е образувано във връзка с внесен обвинителен акт от прокурор при Софийска районна прокуратура /СРП/ срещу подсъдимия HN [OMISSIS] за извършено престъпление по чл. 316 във вр. с чл. 308, ал. 2 във вр. с ал. 1 от Наказателния кодекс на РБългария /НК на РБ/.

В рамките на производството СРС служебно е преценил необходимостта от оправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз на основание чл. 267, ал. 2 от Договора за функциониране на Европейския съюз във вр. с чл. 485 от Наказателния процесуален кодекс на РБългария /НПК на

РБ/ за тълкуване на приложими към предмета на делото разпоредби от правото на Европейския съюз [OMISSIS]. [процесуални подробности]

I. Страни и предмет на производството:

1. Софийска районна прокуратура с адрес: гр. София [OMISSIS].
2. Подсъдимият НН, роден на 28.05.1980 г. в Република Албания, чието местонахождение понастоящем е неизвестно за органите на съдебната власт.
3. Адвокат Надежда Николова от Адвокатска колегия - София служебен защитник на подсъдимото лице с адрес: гр. София [ориг. 2] [OMISSIS].
4. Предмет на делото е изследването на въпроса за евентуалното участие на подсъдимия НН в престъплението, за което е привлечен към наказателна отговорност, като съдът следва да се произнесе с крайния си акт по същество относно вината или невинността на лицето.
5. Настоящото производство е първостепенно по своя характер и постановената от съда присъда подлежи на последващ инстанционен съдебен контрол пред Софийски градски съд т.е. същата не е окончателна.

II. Фактическа обстановка:

6. НН е гражданин на Република Албания. Същият не владее български език, като комуникацията с него се осъществява на албански език с посредничеството на назначен от органите на съдебната власт преводач.
7. На 11.03.2020 г. НН е задържан със заповед на полицейски орган за срок до 24 часа, поради констатирани данни за извършено на същата дата документно престъпление - опит да напусне територията на РБ през граничен контролно-пропускателен пункт /ГКПП/ - Аерогара София с неистински официални чуждестранни документи за самоличност.
8. Същият ден - 11.03.2020 г. било образувано досъдебно производство № 21/2020 г. по описа на Гранично полицейско управление - София /ГПУ-София/, пр. пр. № 11524/2020 г. по описа на СРП за престъпление по чл. 316 във вр. с чл. 308, ал. 2 във вр. с ал. 1 НК.
9. На 12.03.2020 г. началникът на ГПУ-София издал заповед с рег. № 8177ОЧ-22, с която на основание чл. 41, т. 5 и чл. 44, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ наложил на НН принудителна административна мярка /ПАМ/ „връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“. В заповедта е посочено, че същата подлежи на обжалване в 14-дневен срок по административен и съдебен ред, както и че подлежи на предварително изпълнение, което може да се оспори самостоятелно в 3-дневен срок пред компетентния съд.

10. На 12.03.2020 г. началникът на ГПУ-София издал и друга заповед с рег. № 8177ОЧ-23, с която на основание чл. 42з, ал. 3 и ал. 4 във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 7 и т. 22 и чл. 44, ал. 1 ЗЧРБ наложил на HN ПАМ „забрана за влизане и пребиваване в Република България“ за срок от 5 години, считано от 12.03.2020 г. до 11.03.2025 г. В заповедта е посочено, че същата подлежи на обжалване в 14-дневен срок по административен и съдебен ред, както и че подлежи на предварително изпълнение, което може да се оспори самостоятелно в **[ориг. 3]** 3-дневен срок пред компетентния съд.
11. По делото липсват доказателства двете заповеди на началника на ГПУ-София да са били оспорени от HN по административен или съдебен ред.
12. На 23.04.2020 г. HN е привлечен като обвиняем с постановление на разследващ орган за това че на 11.03.2020 г., около 13:30 ч., в гр. София, в сградата на Терминал 1, ГКПП Аерогара София, салон „Заминаване“, при излизане от страната с полет на Изи Джет EZY 6282 за гр. Бристол, Великобритания, съзнателно се ползвал /като представил/ пред АВ - граничен полицаи при ГКПП Аерогара София, извършваща гранична проверка на гише № 14, от неистински официални чуждестранни документи за самоличност, както следва - паспорт с № AP 0818223, изд. на 20.12.2019 г. на името на CD, роден на 28.05.1980 г., гражданин на РГърция и лична карта № АО 309371, изд. на 26.09.2019 г. на името на CD, роден на 28.05.1980 г., гражданин на РГърция, с поставени снимки на HN, на които е придаден вид, че са издадени от компетентните власти на РГърция, като от него за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност - престъпление по чл. 316 във вр. с чл. 308, ал. 2 във вр. с ал. 1 НК на РБ.
13. На 27.04.2020 г. постановлението за привличане като обвиняем е предявено за запознаване на HN и назначения му служебен защитник - адв. Надежда Николова от АК-София, като по време на това процесуално действие са му разяснени в присъствието на преводач предоставените права по НПК на РБ, в това число и разпоредбата на чл. 269 НПК на РБ относно провеждането на задочно производство и последиците от същото. В проведения на същата дата разпит HN е заявил, че разбира разяснените му права и че не желае да се явява по делото, тъй като това ще му „навлече излишни разходи“, както и че изцяло се доверява на служебния си защитник „при условията на задочно производство“.
14. На 27.05.2020 г. в СРС е внесен за разглеждане обвинителен акт срещу HN за престъпление по чл. 316 във вр. с чл. 308, ал. 2 във вр. с ал. 1 НК на РБ, като въз основа на него е образувано настоящото съдебно производство НОХД № 6459/2020 г. по описа на СРС [OMISSIS].
15. С разпореждане от 24.06.2020 г. по НОХД № 6459/2020 г. по описа на СРС [OMISSIS] делото е насрочено за разглеждане в открито разпоредително заседание на 23.07.2020 г., като съдията-докладчик е разпоредил на HN да се връчат чрез служители на дирекция „Миграция“ при министерство на.

вътрешните работи на РБ /МВР на РБ/ преписи от разпореждането и от обвинителния акт, преведени на албански език, с оглед изискванията на **[ориг. 4]** чл. 247б, ал. 3 НПК. Указано е също така, че присъствието на подсъдимото лице в съдебно заседание е задължително, съгласно разпоредбата на чл. 269, ал. 1 НПК, както и че делото може да протече задочно при предвидените в чл. 269, ал. 3 НПК условия.

16. На 16.07.2020 г. съдът е уведомен с писмо от служители на дирекция „Миграция“ при МВР на РБ, че на 16.06.2020 г. НН е освободен от дома за временно настаняване на чужденци и е отведен до държавната граница на РБ - ГКПП Гюешево във връзка с изпълнението на издадените ПАМ - „връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“ и „забрана за влизане и пребиваване в Република България“ за срок от 5 години, считано от 12.03.2020 г. до 11.03.2025 г. Посоченото обстоятелство е препятствало надлежното уведомяване на подсъдимия за образувания срещу него съдебен процес.

III. Приложими нормативни разпоредби:

17. Национално право:

Наказателен кодекс /обн. в ДВ, бр. 26 от 2.04.1968 г., в сила от 1.05.1968 г./

Чл. 93. Указаните по-долу думи и изрази са употребени в този кодекс в следния смисъл:

5. „Официален документ“ е този, който е издаден по установения ред и форма от длъжностно лице в кръга на службата му или от представител на обществеността в кръга на възложената му функция;

6. „Неистински документ“ е този, на който е придаден вид, че представлява конкретно писмено изявление на друго лице, а не на това, което действително го е съставило;

7. (Доп. - ДВ, бр. 50 от 1995 г., изм., бр. 153 от 1998 г.) „Тежко престъпление“ е това, за което по закона е предвидено наказание лишаване от свобода повече от пет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна.

Чл. 308. (1) Който състави неистински официален документ или преправи съдържанието на официален документ с цел да бъде използван, се наказва за подправка на документ с лишаване от свобода до три години.

(2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 27 от 2009 г.) Когато предмет на деянието по ал. 1 са [OMISSIS] български или чуждестранни документи за самоличност [OMISSIS] **[ориг. 5]** [OMISSIS], наказанието е лишаване от свобода до осем години.

Чл. 316 Наказанието, предвидено по предходните членове на настоящата глава, се налага и на онзи, който съзнателно се ползува от неистински или преправен документ, от документ с невярно съдържание или от такъв по предходния член, когато от него за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност.

Наказателен процесуален кодекс /обн. в ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г., в сила от 29.04.2006 г./

Чл. 247б. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) (1) По разпореждане на съдията-докладчик препис от обвинителния акт се връчва на подсъдимия. С връчването на обвинителния акт на подсъдимия се съобщава за насрочването на разпоредителното заседание и за въпросите по чл. 248, ал. 1, за правото му да се яви със защитник и за възможността да му бъде назначен защитник в случаите по чл. 94, ал. 1, както и че делото може да бъде разгледано и решено в негово отсъствие при условията на чл. 269.

(2) За разпоредителното заседание и за въпросите по чл. 248, ал. 1 се уведомяват прокурорът и защитникът, както и пострадалият или неговите наследници и ошетеното юридическо лице, на които се съобщава за правото да упълномощят повереник.

(3) В 7-дневен срок от връчването на съобщението прокурорът и лицата по ал. 1 и 2 могат да дадат отговор по въпросите, които се обсъждат в разпоредителното заседание, и да направят своите искания.

Чл. 248. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) (1) В разпоредителното заседание се обсъждат следните въпроси:

1. подсъдно ли е делото на съда;
2. има ли основание за прекратяване или спиране на наказателното производство;
3. допуснато ли е на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила, довело до ограничаване **[ориг. б]** на процесуалните права на обвиняемия, на пострадалия или на неговите наследници;
4. налице ли са основания за разглеждане на делото по реда на особените правила;
5. разглеждането на делото при закрити врати, привличането на резервен съдия или съдебен заседател, назначаването на защитник, вещо лице, преводач или тълковник и извършването на съдебни следствени действия по делегация;

6. взетите мерки за процесуална принуда;
7. искания за събиране на нови доказателства;
8. насрочването на съдебното заседание и лицата, които следва да се призоват за него.

(2) Съдът се произнася по направените искания за конституиране на страни в производството.

(3) В съдебно заседание на първоинстанционния, въззивния и касационния съд не могат да се правят възражения за допуснатите нарушения на процесуалните правила по ал. 1, т. 3, които не са били поставени на обсъждане в разпоредителното заседание, включително по почин на съдията-докладчик, или които са приети за несъществени.

(4) В разпоредителното заседание не се обсъждат нарушения, свързани с допускането, събирането, проверката и оценката на доказателствата и доказателствените средства.

Чл. 269. (1) По дела с обвинение за тежко престъпление присъствието на подсъдимия в съдебно заседание е задължително.

(2) Съдът може да разпореди подсъдимият да се яви и по дела, по които присъствието му не е задължително, когато това е необходимо за разкриване на обективната истина.

(3) Когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, делото може да бъде разгледано в отсъствие на подсъдимия, ако:

1. не е намерен на посочения от него адрес или е променил същия, без да уведоми съответния орган;
2. местоживеенето му в страната не е известно и след щателно издирване не е установено;
3. (нова - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г., изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) редовно е призован, не е посочил уважителни причини за неявяването си и е изпълнена процедурата по чл. 247б, ал. 1;
4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) се намира извън пределите на Република България и:
 - а) местоживеенето му не е известно;
 - б) не може да бъде призован по други причини;

[ориг. 7]

в) е редовно призован и не е посочил уважителни причини за неявяването си.

Закон за чужденците в Република България /обн. в ДВ, бр. 153 от 23.12.1998 г./

Чл. 10. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) Отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато:

...

т. 7. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2007 г.) е направил опит да влезе в страната или да премине през нея чрез използване на неистински или преправени документи, виза или разрешение за пребиваване;

...

т. 22. (нова - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) В случаите по ал. 1 може да бъде издадена виза или разрешено влизането на територията на Република България по причини от хуманитарен характер или когато това се налага от държавния интерес или от изпълнението на международни задължения.

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 42 от 2001 г., бр. 97 от 2016 г.) Връщане се налага, когато:

...

т. 5. (нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) се установи, че чужденецът е влязъл през границата на страната по законоустановения ред, но се опитва да я напусне не през определените за това места или с неистински, с преправен паспорт или заместващ го документ за пътуване.

Чл. 42з. (Нов - ДВ, бр. 42 от 2001 г., предишен чл. 42а, бр. 29 от 2007 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г., изм., бр. 23 от 2013 г., (*) прилага се след влизането в сила на решение на Съвета относно привеждането в действие на оставащите разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Шенгенската информационна система, в Република, България и в Румъния, бр. 70 от 2013 г., (*) изм., бр. 56 от 2018 г.). Забрана [ориг. 8] за влизане и пребиваване на територията на държавите - членки на Европейския съюз, се налага, когато:

т. 1. са налице основанията по чл. 10, ал. 1;

...

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 36 от 2009 г., изм., бр. 23 от 2013 г., (*) прилага се след влизането в сила на решение на Съвета относно привеждането в действие на оставащите разпоредби от достиженията на правото от Шенген, свързани с Шенгенската информационна система, в Република България и в Румъния, доп., бр. 70 от 2013 г., (*) изм., бр. 56 от 2018 г.) Забраната за влизане и пребиваване на територията на държавите - членки на Европейския съюз е за срок до 5 години. Забраната за влизане и пребиваване на територията на държавите - членки на Европейския съюз може да е за срок, по-дълъг от 5 години, когато лицето представлява сериозна заплаха за общественения ред или за националната сигурност.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 9 от 2011 г.) Забраната за влизане може да се наложи едновременно с принудителната административна мярка по чл. 40, ал. 1, т. 2 или по чл. 41, когато са налице основанията по чл. 10, ал. 1.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

...

т. 15. (Нова - ДВ, бр. 97 от 2016 г.) „Държавен интерес“ е налице, когато недопускането на чужденеца на територията на страната или напускането ѝ могат сериозно да навредят на международните отношения на Република България и това бъде потвърдено писмено от министъра на външните работи или от оправомощени от него длъжностни лица.

18. Право на Европейския Съюз:

Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.)

Съображение (35) Правото на заподозрените и обвиняемите да присъстват на съдебния процес не е абсолютно. При определени обстоятелства заподозреният или обвиняемият следва да може да се **[ориг. 9]** откаже от него изрично или мълчаливо, но по недвусмислен начин.

Съображение (48) Тъй като с настоящата директива се въвеждат минимални предписания, държавите членки следва да могат да разширят правата, установени в нея, за да осигурят по-висока степен на защита. Степента на защита, предоставена от държавите членки, никога не следва да пада под стандартите, определени в Хартата и ЕКПЧ, съгласно тълкуването им от Съда на Европейския съюз и от Европейския съд по правата на човека.

Чл. 8. Право на лицата да присъстват на съдебния процес

1. Държавите членки гарантират, че заподозрените и обвиняемите имат правото да присъстват на съдебния процес срещу тях.

2. Държавите членки могат да предвидят възможност съдебният процес, в който може да бъде постановено решение относно вината или невинността на заподозрения или обвиняемия, да се проведе в негово отсъствие, при условие че:

а) заподозреният или обвиняемият е бил уведомен своевременно за съдебния процес и за последиците от неговото неявяване; или

б) заподозреният или обвиняемият, след като е бил уведомен за съдебния процес, се представлява от упълномощен да го защитава адвокат, избран от самия него или назначен от държавата.

IV. Становища на страните:

19. Подсъдимият HN не изразява становище, доколкото е изведен принудително извън територията на РБългария и местонахождението му понастоящем е неизвестно за органите на съдебната власт.

20. Адвокат Надежда Николова:

20.1. Защитникът не изразява изрично становище и не се възползва от предоставения ѝ срок за поставяне на допълнителни въпроси, които да бъдат включени в преюдициалното запитване, след преценка от страна на СРС.

20.2. В проведеното на 23.07.2020 г. открито съдебно заседание подчертава, че подзащитният ѝ не е уведомен за образуваното съдебното производство, поради което делото следва да бъде разгледано по общия ред в негово отсъствие.

21. Софийска районна прокуратура:

21.1. Прокурорът не изразява изрично становище и не се възползва от предоставения му срок за формулиране на допълнителни въпроси, които да бъдат включени в преюдициалното запитване, след преценка от **[ориг. 10]** страна на СРС.

21.2. В проведеното на 23.07.2020 г. открито съдебно заседание при обсъждането на въпроса за даване ход на делото представителят на прокуратурата заявява, че в случая са налице предпоставки за провеждане на задочно производство, доколкото подсъдимият се намира извън пределите на РБългария и местоживеенето му не е известно.

IV. Мотиви за отправяне на преюдициалното запитване:

22. Предмет на изследване в настоящото производство е евентуалното участие на подсъдимия НН в престъплението, за което е привлечен към наказателна отговорност, като съдът следва да се произнесе с крайния си акт по същество относно вината или невинността на лицето.
23. Основният въпрос, подлежащ на изясняване[,] е допустимо ли [е] личното участие на подсъдимия в съдебния процес срещу него да бъде ограничено с принудителна административна мярка, наложена от органите на изпълнителната власт, с която е постановена забрана лицето да влезе и да пребивава на територията на РБългария в продължителен период от време.
24. Изложеното налага произнасянето от страна на Съда на Европейския съюз дали е допустимо предвиденото в чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) право на обвиняемите да присъстват лично на съдебния процес срещу тях да бъде ограничавано с национална правна уредба, позволяваща налагането по административен ред на забрана на чужденци, придобили процесуалното качество на обвиняеми лица, да влизат и пребивават в страната, провеждаща наказателното производство.
25. Принудителното извеждане на подсъдимия НН извън страната и забраната да влиза и пребивава на територията на РБългария осуетява неговото лично участие по делото, в частност в проведеното разпоредително заседание, след приключването на което е препятствана възможността да изтъкне възраженията си за евентуално нарушаване на процесуалните му права в хода на досъдебното производство, в който смисъл е разпоредбата на чл. 248, ал. 3 НПК на РБ. В настоящия случай съдът е провел разпоредително заседание, въпреки отсъствието на подсъдимия, за да достигне до етапа на съдебното следствие, от който начален момент в РБългария е предвидена правна възможност за сезиране на Съда на Европейския съюз. В тази връзка, не съществува процесуална пречка, при евентуално явяване на лицето да се [ориг. 11] проведе ново разпоредително заседание, предвид спецификите на същото и значимостта на въпросите по чл. 248, ал. 1 НПК на РБ.
26. Според чл. 10, ал. 1, т. 7 ЗЧРБ се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато е направил опит да влезе в страната или да премине през нея чрез използване на неистински или преправени документи, виза или разрешение за пребиваване. Разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗЧРБ допуска изключение по причини от хуманитарен характер или когато това се налага от държавния интерес или от изпълнението на международни задължения. В § 1, т. 15 от ДР на ЗЧРБ е дадена легална дефиниция на понятието „държавен интерес“ и същият ще е налице, когато недопускането на чужденеца на територията на страната или напускането ѝ могат сериозно

да навредят на международните отношения на Република България и това бъде потвърдено писмено от министъра на външните работи или от оправомощени от него длъжностни лица.

27. От анализа на посочената нормативна уредба е видно, че при всички случаи личното участие на обвиняемия-чужд гражданин във воденото срещу него съдебно производство, когато е направил опит да влезе в страната или да премине през нея чрез използване на неистински или преправени документи, виза или разрешение за пребиваване, е предпоставено от изричното предварително и неподлежащо на съдебен контрол разрешение на органите на изпълнителната власт да го допуснат на територията на страната, с което на практика са поставени поредица от административни пречки, рефлектиращи върху правото на справедлив съдебен процес.
28. При евентуален положителен отговор на първия въпрос, [OMISSIS] следва да се изясни от Съда на Европейския съюз и дали ще бъдат изпълнени условията по чл. 8, § 2, б. „а“ и/или „б“ от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) за провеждане на съдебния процес в отсъствие на обвиняемото лице-чужд гражданин, ако същият бъде надлежно уведомен за делото и за последиците от неговото неявяване, представлява се от упълномощен да го защитава адвокат, избран от самия него или назначен от държавата, но личното му явяване е възпрепятствано от наложена по административен ред забрана да влезе и пребивава в страната, провеждаща наказателното производство.
29. Отговорът на втория въпрос е от значение за това по какъв начин да процедира съдът в хода на процеса — дали да предприеме действия по установяване местонахождението на подсъдимия извън страната, съобразно приложимите международни инструменти, като го [ориг. 12] уведоми за делото и да приключи същото в негово отсъствие и с участието на назначения служебен защитник, въпреки наложената забрана за влизане и пребиваване на територията на РБългария, или да спре наказателното производство, докато изтече срокът на наложената по административен ред забрана, за да се гарантира пълноценното упражняване на правото на лично участие по делото.
30. Съгласно разпоредбата на чл. 269, ал. 1 НПК на РБ по дела с обвинение за тежко престъпление присъствието на подсъдимия в съдебно заседание е задължително, като видно от ал. 3 провеждането на задочно производство е допустимо в тези случаи единствено ако това няма да попречи за разкриване на обективната истина. Действащата в РБългария нормативна уредба налага произнасянето от Съда на Европейския съюз и по въпроса допустимо ли е правото на лично участие в съдебния процес от обвиняемия по чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март

2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) да се превърне в негово процесуално задължение, дали по този начин държавите-членки осигуряват по-висока степен на защита по смисъла на съображение 48 или пък подобен подход противоречи на съображение 35 от същата директива, където е предвидено, че правото на обвиняемия да присъства на съдебния процес не е абсолютно и е възможен отказ от същото.

31. Отговорът на третия въпрос предполага законосъобразното провеждане на съдебното производство в отсъствието на подсъдимия, ако това не би затруднило разкриването на обективната истина, в случай, че същият бъде уведомен надлежно за делото, но въпреки това се откаже недвусмислено от правото си да участва лично във водения срещу него съдебен процес, независимо от постановената по административен ред забрана за влизане и пребиваване на територията на РБългария.
32. Ако с отговора на въпрос № 3 Съдът на Европейския съюз приеме, че е недопустимо правото на обвиняемия по чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) да се превърща в процесуално задължение, то следва да се изясни и дали е възможен предварителен отказ от същото, изразен недвусмислено в хода на досъдебното производство, ако са му разяснени последиците от неговото неявяване.
33. От протокола за разпит на НН в хода на разследването е видно, че са му разяснени в присъствието на преводач и служебния защитник предоставените права по [ориг. 13] НПК на РБ, в това число и разпоредбата на чл. 269 НПК на РБ относно провеждането на задочно производство и последиците от него. Същият е заявил изрично, че разбира разяснените му права и че не желае да се явява по делото, тъй като това ще му „навлече излишни разходи“, както и че изцяло се доверява на служебния си защитник „при условията на задочно производство“. Този отказ обаче е направен преди внасянето на обвинителния акт в съда, от който момент възниква правото за лично участие в съдебния процес, а това генерира основателни съмнения дали са породени целените с него правни последици.

Така мотивиран, **Софийски районен съд** [OMISSIS]

ОПРЕДЕЛИ:

ОТПРАВЯ ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ ДО СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ на основание чл. 267, ал. 2 от Договора за функциониране на Европейския съюз във вр. с чл. 485 от Наказателния процесуален кодекс на РБългария /НПК на РБ/ със следните въпроси:

1. Допустимо ли е предвиденото в чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) право на обвиняемите да присъстват лично на съдебния процес срещу тях да бъде ограничавано с национална правна уредба, позволяваща налагането по административен ред на забрана на чужденци, придобили процесуалното качество на обвиняеми лица, да влизат и пребивават в страната, провеждаща наказателното производство?

2. При евентуален положителен отговор на въпрос № 1, ще бъдат ли изпълнени условията по чл. 8, § 2, б. „а“ и/или „б“ от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) за провеждане на съдебния процес в отсъствие на обвиняемото лице-чужд гражданин, ако същият бъде надлежно уведомен за делото и за последиците от неговото неявяване, представлява се от упълномощен да го защитава адвокат, избран от самия него или назначен от държавата, но личното му явяване е възпрепятствано от наложена по административен ред забрана да влезе и пребивава в страната, провеждаща наказателното производство?

[ориг. 14]

3. Допустимо ли е правото на лично участие в съдебния процес от обвиняемия по чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) да се превърне съгласно дадена национална правна уредба в негово процесуално задължение, дали по този начин държавите-членки осигуряват по-висока степен на защита по смисъла на съображение 48 или пък подобен подход противоречи на съображение 35 от същата директива, където е предвидено, че правото на обвиняемия да присъства на съдебния процес не е абсолютно и е възможен отказ от същото?

4. Допустим ли е предварителен отказ от правото по чл. 8, § 1 от Директива (ЕС) 2016/343 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство (ОВ, L 65/1 от 11.03.2016 г.) на обвиняемия да присъства лично на съдебния процес срещу него, изразен недвусмислено в хода на досъдебното производство, ако е уведомен за последиците от неявяването си?

[OMISSIS] [процесуални въпроси]